

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו
שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי
ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: מדריך ראיון עומק חצי מובנה למשפחה חרדית המזדקנת לצד אדם עם מש"ה בדיוור ביתי

ובדיוור חוץ ביתי

פותח בשנת: לא צויין, על ידי: לא צויין

1	מטרת הכלי	לאפשר למרואיינים להעלות משמעויות סובייקטיביות לחוויות חייהם, להתנהגויותיהם, לאמונותיהם ולתפיסות עולמם באשר לחייהם כמשפחה חרדית המזדקנת לצד אדם עם מש"ה בדיוור ביתי ובדיוור חוץ ביתי.
2	סוג כלי המחקר	ראיון עומק מובנה למחצה.
3	אוכלוסיית היעד	בני משפחה חרדית המזדקנת לצד אדם עם מש"ה (הורים מזדקנים מגיל 67 ומעלה ואחים לאדם עם מש"ה)

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
890-62-2018 <u>למחקר המלא</u>	פרופ' טובה בנד וינטרשטיין וד"ר אלון זמיר (2021). הזדקנות המשפחה לצד האדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית בחברה החרדית בדיוור ביתי ובדיוור חוץ ביתי: צרכים מול משאבים מנקודת מבט אקולוגית. החוג למדעי הזקנה- גרונטולוגיה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה.

למאגר המחקרים של קרן שלם

מדריך ראיון למשפחה

- ספר לי על המשפחה שלך?
- כדי להכיר את המשפחה שלך – יש אירועים חשובים לאורך מהלך החיים שהיית רוצה לשתף בהם?
- ספר לי על הבן עם המוגבלות?
- אנא תאר את מקום האמונה בעת קבלת הבשורה ובהתמודדות עם האח עם המוגבלות?
- איך מתייחסים לבן עם המוגבלות במשפחה? איך מתייחסים לשאר האחים במשפחה?
- איך מתחלקת האחריות על הטיפול בבן עם המוגבלות?
- כיצד אורח החיים הדתי משפיע על משפחתכם ועל הטיפול בבן עם המוגבלות?
- באיזו שלב התקבלה ההחלטה להוציא את האח לדיור חוץ בייתי?
- איך התקבלה ההחלטה שהאח יישאר לגור במסגרת המשפחה?
- איך משולב האח באורח החיים הדתי? מה הציפיות ממנו ומה ההקלות? אילו קשיים הלכתיים נבעו מהחיים לצד אח עם משי"ה?
- תאר את המשפחה בשלב הזה של ההזדקנות, מי התחתן? איך השפיע המוגבלות על השידוכים?
- איך את/ה חווים את השלב הזה של החיים (הזדקנות) בהקשר לטיפול באח?
- מה קשה יותר לעשות? מה לא השתנה? מה נעשה יותר קל?
- איך אתם רואים שינויים שחלו אצל האח עם ההתבגרות שלו ואפילו הזדקנות לאור מחקרים שמעידים על הזדקנות מוקדמת?
- יש להניח שחלק מהאחים הקימו בעצמם משפחות איך זה בא לידי ביטוי במערך הטיפול באח?
- כיצד לדעתך הקשר בינך ובין האח עם המוגבלות השתנה עכשיו עם ההזדקנות שלך ושל?
- כיצד לדעתך השתנה הקשר בין האחים לבן האח עם המוגבלות לאור הזדקנות המשפחה?
- איך נראה היום יום שלכם כעת לעומת העבר? בעקבות היציאה לפנסיה של ההורים, תהליכי ההזדקנות ותפקידים נוספים במשפחה – סבאות? מה מסדר היום נשמר? מה השתנה?
- בקשר לאורח החיים הדתי, מה השתנה מבחינת הציפיות וההקלות?
- ספר, תאר, אירוע/מצב שממחיש את השלב של ההזדקנות בחיי המשפחה שקשור למוגבלות של האח?
- מה זה עושה לדעתך לאח עם המוגבלות לראות את הוריו מזדקנים?
- מה לדעתך דומה / שונה בהזדקנות המשפחה החרדית שמטפלת באח עם מוגבלות בהשוואה למשפחות לא חרדיות שמטפלות באח עם מוגבלות?
- איך אתם רואים את העתיד של המשפחה בהקשר לאח?

- כאשר המשפחה מזדקנת, מה היתרונות ומה החסרונות של מגורים של האח עם המוגבלות בבית?/
- כאשר המשפחה מזדקנת, מה היתרונות ומה החסרונות של מגורים מחוץ לבית של האח עם המוגבלות?
- לאחר 120 של ההורים, איך אתה רואה את הטיפול באח?
- מה לדעתך ההבדלים בטיפול בבן משפחה עם מש"ה לעומת טיפול בבת משפחה עם מש"ה עם הזדקנות המשפחה?
- מה אתם חשים שהרווחתם מהחיים לצד האח עם המוגבלות?
- איך הסביבה הקרובה/קהילה הגיבה לנוכחות האח עם מש"ה?
- איזה מסרים אתם מקבלים מהסביבה הקרובה?
- במפגשים הציבוריים, איך מתייחסת הקהילה אליכם ואל אחיך?
- מה לדעתך ייחודי בהזדקנות בקהילה החרדית לצד אח עם מש"ה?
- מה השתנה ביחסם של הקהילה עם הזדקנות משפחתכם?
- מה קורה במפגש עם קהילות חרדיות אחרות או קהילות לא חרדיות בשל אילוצים של מסגרות טיפוליות-חרדיות?
- בהתייעצות עם רבנים מה נאמר לכם לאורך השנים ?
- בהתייעצות עם רבנים מה נאמר לכם היום כשאתם מזדקנים?
- עם איזה גורמים נוספים בקהילה אתם בקשר?
- מה קורה כאשר יש ניגוד או דיסוננס בין השקפות עולם חילוניות לחרדיות בטיפול בילד?
- מהם הצרכים למשפחתכם שלא מקבלים מענה בטיפול באח עם המגבלה?
- האם כיום יש למשפחתכם צרכים שמקבלים מענה טוב במיוחד בטיפול באח עם המגבלה?
- אילו היה לך תקציב בלתי מוגבל, מהם השירותים שהיית מספק למשפחות חרדיות מזדקנות שמטפלות באדם עם מגבלה?
- מה חסר לכם כיום בשלב הזה של הזדקנות המשפחה והבן?
- משפחות רבות מדווחות על כך שעם חלוף השנים הקשר בין האדם עם המגבלה לבני משפחתו נהיה פחות רציף והדוק. כיצד לפי דעתך ניתן לחזק את הקשר המשפחתי?
- מה בנוגע לצוואות וירושות?
- אם היית יכול לבקש מהרבנים משהו, מה היית מבקש? אם היית יכול לבקש מהקהילה משהו, מה היית מבקש?